

Stororden

»de där orden som är på riktigt och som finns kvar när annat bleknat bort«

En fredagskväll för någon vecka sedan. TV-programmet Skavlan stannar i samtalen med kvällens gäster vid upplevelser av förlåtelse. Några personer som fångas på gatan delar med sig av sina funderingar. En polis ser in i kameran och ber sin dotter om förlåtelse för det hon utsattes för i samband med föräldrarnas skilsmässa. Kameran följer honom när han går iväg, och man kan se på hans sätt att röra sig att hela hans person blivit berörd av det han just sa. Förlåtelse är ett storord. Stororden som är de där orden som är på riktigt, som berör existensens grund och som finns kvar när mycket annat som upptar vår tid och våra tankar för länge sedan bleknat bort.

Ett annat storord är demokrati. Efter terrordåden och massmorden i Oslo och på Utöya 22 juli 2011 blev det med ens påtagligt att demokrati i vår del av världen nästan blivit något slentrianmässigt som mest handlat om att rösta regelbundet i allmänna val. I övrigt hade ordet blivit stumt, nästan tomt på innehåll och verklig betydelse. I Svenska kyrkans sammanhang har demokrati, med dess uttryck i partier/nomineringsgrupper, ibland framställts som något problematiskt och nästan i strid med tron och bekännelsen. Kanske har vi tagit demokratin och dess värden för givna. Kanske har vi inte i tillräckligt hög grad varit uppmärksamma på att förhållanden som vi inte kan leva utan och rättigheter som hör till vårt samhälle är utflöden ur demokratin. Det är inte självklart att allt detta finns kvar om vi inte själva håller vakt. Jag tänker på sådant som yttrandefrihet. Jag tänker på medbestämmande. Principer som blir påtagliga i våra liv varje dag.

Innan sommarens fruktansvärda och djupt sorgliga händelser i Norge hade Sveriges dominerande politiska parti börjat tala om sig själv som det samhällsbärande, ja statsbärande partiet. Det var obekant men inte helt obekant. För inte så länge sedan inklädde sig det nuvarande stora oppositionspartiet rollen av att vara fundament i samhället. Retoriken fortsatte under hösten och i den egna

berättelsen var det dominerande regeringspartiet det parti som värnade allmänintresset. Det dröjde dock inte länge förrän orden klingade märkvärdigt tomma när avslöjandena kom slag i slag: brister och utslagning i skolan, en alarmerande och omänsklig situation för äldre i behov av vård och utsatthet för långtidssjuka. Återigen är det storord som spelar en avgörande roll. Storordet rättvisa som tas som gisslan, och som på närmast orwellskt vis vänds till sin motsats och töms på innehåll.

Många storord förvaltas av kyrkan. Inte med ensamrätt men utifrån ett specifikt uppdrag: att sprida evangeliet i vår tid och i vår värld. Det är en ansvarsfull och ibland obekvämt uppgift.

Nyligen kom en undersökning som visade att förtroendet för Svenska kyrkan (som nummer fyra i undersökningen) ökar, samtidigt som siffrorna minskar för regering och riksdag (nummer ett och två på listan). Det är glädjande att Svenska kyrkans förtroende ökar men bekymmersamt att regering och riksdag går åt motsatt håll.

Själv finns jag just nu med i processen fram mot ett nytt kyrkohandboksförslag. En kyrkohandbok som tillsammans med de andra "röda böckerna" i vår kyrka uttrycker tro, bekännelse och lära. Här förvaltas och förmedlas storord som handlar om gudsnärvaro, som i förlåtelsen, evangeliet, nattvarden och välsignelsen.

Jag tror att stororden, om de någonsin varit bortträngda, har oerhört stor betydelse och att kyrkan i dessa tider måste våga värna stororden än mer och med kraft. Jag tror att människor förväntar sig det. Jag tänker särskilt på just demokrati, rättvisa och förlåtelse. Och jag tänker på solidaritet, tillsammans, rättfärdighet, försoning och nåd. Ord som möter varje människa och samtidigt uppfordrar till handling.

BOEL HÖSSJER SUNDMAN

